

Alfonsas Skiesgilas (jaunesnysis)

Alfonsas Skiesgilas (jaunesnysis) – tautodailininkas. Gimė 1943 m. dabartinio Skuodo rajono Lenkimų seniūnijos Plaušinių kaime. Jo tėvai – tautodailininkai Alfonsas Skiesgilas (vyresnysis (1919–2009), pagarsėjęs savo sukurtomis unikalėmis, dažytomis medžio skulptūrėlėmis, kurios priskiriamos naiviajam menui, ir audėja Adolfina Budrikytė-Skiesgilienė (1924–2018), kuri, kaip ir jos vyras bei sūnūs, taip pat gimė Plaušinių kaime. Alfonso Skiesgilo jaunesniojo seneliai – tremtį 1949 m. patyrę to paties kaimo ūkininkai Anastasija ir Ipolitas Skiesgilai, išauginę 7 vaikus, vienas kurių – Alfonso Skiesgilo jaunesniojo tėvas Alfonsas Skiesgilas.

Alfonsas mokėsi Lenkimų vidurinėje mokykloje, vėliau – Telšių taikomosios dailės techniku-me, kurį baigė 1964-aisiais metais (šiam techniku-me mokėsi ir jo brolis – 1949 m. Plaušiniuose gimęs, dabar Klaipėdoje gyvenantis architektas ir dailininkas Adomas Skiežgelas (brolių pavardės kiek skiriasi, bet jų tėvai – tie patys).

Pasak buvusios Kretingos muziejaus direktorės Vidos Kanapkienės, dabar Alfonso Skiesgilo (jaunesniojo) kūriniai, kaip ir garsųjų Kretingos tautodailininkų Aniceto Puškoriaus, Juozo Lukausko, Adolfo Andrejaus Viluckio, Felikso Lukausko, Alfonso Skiesgilo (vyresniojo) yra priskiriami Lietuvos tautodailės aukso fondui.

A. Skiesgilo (jaunesniojo) 2006 m. iš ažuolo sukurta skulptūra „Bulvei Žemaitijoje – 200 metų“ (idėjos autorius – skuodiškis tautodailininkas, žurnalistas Juozas Vyšniauskas) puošia Kretingos rajono Nasrėnų kaime veikiančio Žemaičių vyskupo Motiejaus Valančiaus memorialinio muziejaus sodybą. Du kitus kūrinius – „Varlių lietūs“ ir „Migla“ – galima pamatyti ant Juodkrantės Raganų kalno.

A. Skiesgilo (jaunesniojo) kūriniai visai kito

Iš kairės: broliai Adomas Skiežgelas ir Alfonsas Skiesgilas jaunystėje. Nuotrauka iš Adomo Skiežgelo albumo

stiliaus negu jo tėvo A. Skiesgilo (vyresniojo). Jie labiau dekoratyvūs, panašūs į profesionalių skulptorių darbus ir nėra dažyti. Šiais laikais tokie puikuoja daugelyje poilsiui skirtų kaimo sodybų, skvereliuose, įrengtuose prie svarbiausių magistralinių kelių esančių kavinių, restoranų. Ten, po atviru dangumi, nemažai yra ir Alfonso Skiesgilo (jaunesniojo) kūrinių.

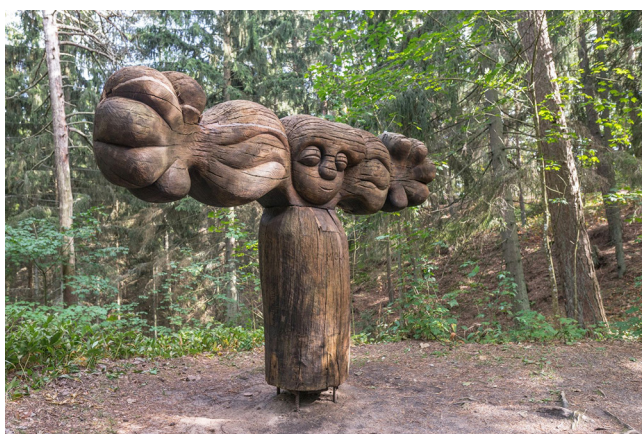
Alfonsas ne tik talentingas medžio drožėjas, bet ir turi puikų humoro jausmą, gerai rašo. Jo kūrinyje „Kirvio brolių“ šventės“ puikiai perteikta Žemaitijoje vykstančių medžio drožėjų kūrybinių stovyklų atmosfera ir atsiskleidžia Alfonso kaip žodžio meistro gabumai, humoras:

„Medžio drožėjai į kūrybines stovyklas rinkdavosi kaip į šventes. Čia susitikdavai savo bendraminčius, vieni kitus vadindavome „Kirvio broliais“, nes pagrindinis mūsų įrankis buvo kirvis. Ir nors dirbome nuo aušros iki sutemos be jokio atlygio, čia netrūko geros nuotaikos, dainų, juoko ir pokštų.

Kartą drožėją Ipolitą apspito žiopių būrys, su jau įkyrėjusiu klausimu:

Jie abu mėgsta humorą... Iš kairės: broliai Adomas Skiezgelas ir Alfonsas Skiesgilas. Nuotrauka iš Adomo Skiezgelo albumo

1980 m. Alfonso Skiesgilo (jaunesniojo) sukurta skulptūra „Migla“ Juodkrantės Raganų kalne. Nuotrauka iš: <https://inx.lv/jpdHK>

– Kiek gaunate, jei tiek daug dirbate?
– Mes čia visi esame kaliniai. Mums gerai dirbant vieną dieną užskaito už dvi, – paaiškino meistras.

– O už ką esate nuteisti?

– Geriau neklauskite – baisu ir pasakyti.

Tuo metu iš po netoliese stovėjusio vežimo valandėlę nusnūdęs pakėlė galvą Stasys – švenčiausias žmogus, savo gyvenime nėra musės nuskriaudęs. Drožėjas, dar nevisai išsibudinęs ir apkibęs šienu, ėmė ropoti prie Ipolito.

– Matote, o šis, kuris paršliaužia, yra papjovęs tris žmones ir ant vietos gali bet ką papjauti...

Įvyko netikėtas dalykas – žioplių būrį tartum koks vėjo gūsis būtų nupūtęs: visi išsilakstė kas kur, o mes žvengėme iki ašarų...

Kitą dieną žiūrime – vėl prisirinko gausus būrys smalsuolių, bet stovinčių tolokai nuo mūsų.

„Ateikite arčiau pažiūrėti! – aš pašaukiau juos, o jie sako:

Skulptūra „Bangpūtys“. Autorius Alfonsas Skiesgilas (jaunesnysis). Sukurta 1976 m. Kūriny saugomas Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, ČDM Lv 2888. Nuotrauka iš www.limis.lt

Alfonso Skiesgilo (jaunesniojo) 2006 m. sukurtas ir Motiejaus Valančiaus gimtojoje sodyboje Nasrėnuose (Kretingos r.) pastatytas paminklas „Bulvei Žemaitijoje – 200 metų“. Juliaus Kanarsko nuotrauka

1980 m. Alfonso Skiesgilo (jaunesniojo) skulptūra „Varlių lietus“ Juodkrantės Raganų kalne. Nuotrauka iš: <https://inx.lv/jpdHK>

– Ne, mums ir iš čia gerai matosi...”

Na o čia – kitas Alfonso Skiesgilo (jaunesniojo) kūrinėlis (gal apie brolių Adomą?..).

„KAIP NOJAUS LAIVE“

Prieš kokius keturiasdešimt metų Adomėlis sositinėje baigė aukštus dailės mokslus. Per visus mokslo metus užgyventą turtą šiaip taip sugrūdo į didelį „čėmodaną“. O tos mantos buvo nemažai: dailės knygos ir albumai, fotografavimo priemonės, įvairūs buitiniai rakandai, lauktuves giminėms ir t. t.

Sėdo Adomėlis į autobusą ir patraukė gimtųjų namų link.

Peržengęs namų slenkstį pirmiausiai atidarė savo „kraičio skrynią“.

– O blemba, – sušuko Adomėlis, kai pamatė, kad „čėmodanas“ pilnas gelžgalių, replių ir visokių vielų...

– Pasirodo, autobuse šalia jo sėdėjęs žmogus turėjo lygiai tokį patį „čėmodaną“, ir Adomėlis apsirikęs paėmė ne savo.

– Nuo tos dienos prabėgo daug metų. Adomėlis tapo solidžiu Adomu: prasigyveno, įsitaisė gerą gūžtą, apsikrovė vaikais ir anūkais, bet niekaip negali pamiršti to nelemto „čėmodano“ – jei tik ko namuose neranda, vis pagalvoja; „O gal jis buvo tenai?“.

– Paskutinėmis dienomis Adomas, pasigedęs mobiliojo telefono, prasitarė:

– O gal jis buvo tame „čėmodane“?..